

STYRESAK 03/23

STYRETS ÅRSBERETNING 2022 MED REGNSKAP

Går til

Styrets medlemmer

Styremøte

28. februar 2023

Saksbehandler

Sissel Bastiansen, John Olsen

Saksfremlegg

Vedlagt saksfremlegget følger:

1. Styrets årsberetning 2022
2. Regnskap 2022 med noter
3. Revisors utkast til beretning

Styrets årsberetning 2022

Vest-Agder-museet legger frem styrets årsberetning og museets årsmelding i to separate saker. Styrets årsberetning skal følge formalkrav og vedtas av styret. Årsmeldingen legges frem for styret til orientering i sak 04/23.

Regnskap 2022

I det følgende gis en oppsummering av regnskapet for 2022. Det vises til regnskapsoppsett i styrets årsberetning med hovedoversikt regnskap/budsjett og balanseregnskap med noter. Alle tall kommenteres mot regulert budsjett.

1. Hovedtall – inntekter

Driftsinntekter	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Avvik regnskap 2022	Regnskap 2021
Salgsinntekter	9 968 010	8 873 090	1 094 920	6 790 942
Leieinntekter	191 296	93 000	98 296	188 437
Tilskudd	74 683 124	72 933 969	1 749 155	74 579 461
Refusjoner inkl sykepenger	1 317 952	1 081 500	236 452	1 376 028
Mva ref.krav drift-komp	233 768	290 000	-56 232	310 901
Sum driftsinntekter	86 394 150	83 271 559	3 122 591	83 245 770

Salgsinntekter: Salget er bedre enn budsjettet som følge av høyere aktivitet enn forventet. Dette gjelder spesielt Kristiansand museum og Setesdalsbanen, som har hatt flere gruppebesøk enn forventet, som følge av økte cruise-anløp.

Leieinntekter: Knytter seg til utleie av lokaler i forbindelse med arrangement, i hovedsak ved Odderøya museumshavn, og ved Kanonmuseet. Noe høyere aktivitet enn budsjettet.

Tilskudd: Tilskuddene er i stor grad i henhold til regulert budsjett. Avviket mot revidert budsjett skyldes ikke budsjetterte tilskudd mottatt i siste tertial, samt tilskudd som er tatt til inntekt for finansiering av prosjekter ved årsslutt på grunnlag av tilsagn, men som ennå ikke er utbetalt. Vi mottok i 2022 kr. 610.000 i koronamidler fra Kulturdepartementet, og kr. 578.688 i gaveforsterkning, begge tilskuddene er de siste utbetalingen under disse ordningene. Vi mottok også 1 million i arv fra privatperson.

Refusjoner inkl. sykepenger: Vi budsjetterer ikke med refusjon grunnet generelt sykefravær. Årets refusjoner er på linje med fjorårets refusjoner.

Mva ref. krav drift-komp: Gjelder avdeling Tingvatn og avdeling Lista. Noe lavere aktivitet enn forutsatt i budsjettet.

Finansinntekter: Regnskapet viser i tillegg en ekstra finansinntekt på kr. 871.476 utover budsjett. Dette skyldes økt renteinntekt på innestående midler, og valutagevinst på innkjøp og innestående midler i EUR.

2. Hovedtall – driftsutgifter

Driftskostnader	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Avvik regnskap 2022	Regnskap 2021
Driftsutgifter	13 735 931	14 135 651	-399 720	16 423 964
Varekjøp	2 470 668	2 144 894	325 774	2 302 546
Lønn inkl. sosiale utgifter	47 357 834	46 780 695	577 139	42 656 352
Forbruksvarer og tjenester	3 626 881	3 554 787	72 094	3 108 295
Vedlikehold og utvkl. driftsmidler	8 592 579	7 415 510	1 177 069	9 962 210
Inventar og utstyr	1 196 754	873 503	323 251	1 278 787
Mva betalt komp.ordningen	233 768	290 000	-56 232	310 901
Aktiviteter/prosjekter	2 104 638	1 863 589	241 049	3 909 098
Avskrivninger	2 348 402	1 850 000	498 402	1 841 715
Totalsum driftskostnader	81 667 454	78 908 629	2 758 826	81 793 866

Driftsutgifter: Utgifter som forventet på de fleste avdelinger, men et noe mindre kostnadspådrag på spesielt avdelingene Kanonmuseet og Hestmanden i siste tertial.

Varekjøp: Avvik mot budsjett skyldes mer innkjøp til cafe og butikk/kiosk for salg enn forventet for siste tertial i revidert budsjett, i hovedsak til avdeling Sjølingstad. Økt innkjøp henger sammen med økt aktivitet/økte inntekter.

Lønn og sosiale kostnader: Noe avvik mot revidert budsjett grunnet premieavvik på pensjon.

Vedlikehold og utvikling driftsmidler: Noe høyere vedlikeholdskostnader i siste del av året som følge av vedlikeholdsarbeider etter sesong på Hestmanden, diverse vedlikeholdsprosjekter på Kristiansand museum med ny håndverker på plass, brannsikring på Sjølingstad og nye trapper på Andorsengården i Mandal.

Inventar og utstyr: Avviket på innkjøpt inventar og utstyr skyldes i hovedsak innkjøp forbundet med oppstart av nytt magasin, ekstra innkjøp til nytt industrihistorisk senter i Mandal, samt innkjøp av verktøy til ny håndverker på Kristiansand museum

Aktiviteter/prosjekter: Avviket for aktiviteter/prosjekter skyldes utbetalinger til ubemannede museer, der Vest-Agder-museet IKS samarbeider med Aust-Agder museum og Arkiv om støtte til ubemannede museer. Vest-Agder har betalt ut hele summen på 300.000 på vegne av begge parter, og har forskuttert Aust-Agder museum og Arkiv sin andel. I tillegg er det brukt mer på utstillingskostnader til Industrihistorisk senter i siste tertial enn det som var forutsatt i revidert budsjett.

Avskrivninger: Det er ikke budsjettert med avskrivninger for 2022. I takt med faktisk førte avskrivninger inntektsføres tilsvarende beløp under finanstransaksjoner, slik at kostnadsførte avskrivninger ikke får resultateffekt.

3. Finansinntekter

Renteinntekter og andre finansinntekter utgjør i alt kr. 1.321.476 mot regulert budsjett kr. 450.000, som følge av renteinntekter og valutagevinster av inntående midler i Sparebank 1-SR bank.

Renteutgifter og andre finansutgifter utgjør kr. 28.222 og skyldes valutatap ved innkjøp og morarenter og gebyrer for forsinket betaling.

4. Netto driftsresultat og disponering

Disponering	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Avvik regnskap 2022	Regnskap 2021
Netto driftsresultat	8 368 352	6 662 930	1 705 422	3 638 455
Bruk av disposisjonsfond	4 784 666	2 835 000	1 949 666	3 602 729
Bruk av bundet driftsfond	5 320 593	1 100 000	4 220 593	7 704 496
Sum bruk av avsetninger	10 105 259	3 935 000	6 170 259	11 307 225
Brukt til investeringer i investeringsregnskap	10 470 834	7 485 080	2 985 754	6 949 693
Avsatt disposisjonsfond	7 159 818	2 412 850	4 746 968	5 719 909
Avsatt bundne driftsfond	842 959	700 000	142 959	2 276 078
Sum avsetninger	18 473 611	10 597 930	7 875 681	14 945 680

Bruk av disposisjonsfond utgjør kr. 4 784 666 hvorav midler til det nye magasinet utgjør kr. 2 186 383. Kr. 736.426 er brukt til bygningsvernprosjekter og kr. 591.000 er brukt iht tidligere styrevedtak, Sak4/22, med godkjent bruk av disposisjonsfond. Øvrige disponeringer er mindre beløp spredt over flere avdelinger.

Bruk av bundet driftsfond utgjør kr. 5 320 593, hvorav 1,3 mill er brukt til finansiering av driften for prosjekt I-ON, 1,1 mill er brukt til finansiering av adkomstrampe for Hestmanden, 1 mill er brukt til finansiering av prosjekt «Rasoverbygg Vrengen» på Setesdalsbanen som i all hovedsak er ferdigstilt, drøye 0,8 mill er brukt på vedlikeholdsprosjektet Vestre Strandgate på Kristiansand museum, 0,3 mill er brukt på prosjekter ved Andorsengården i Mandal, og resten er brukt på flere mindre prosjekter ved fagseksjonen og administrasjonen.

Avsatt disposisjonsfond er kr. 7 159 818, herunder knappe 2 mill fra avdeling Hestmanden for å bygge opp vedlikeholdsfondet, 1 mill fra avd Setesdalsbanen for å bygge opp soliditet for vedlikehold, 0,8 fra avd Flekkefjord bl.a som følge av ikke budsjettert tilskudd på 0,4 mill til utstillingen vi ferdigstilte i fjor, 0,9 mill fra Avdeling Kristiansand museum som følge av godt salg og ikke budsjetterte tilskudd, 0,7 mill fra avd Mandal som er rest av arv på 1 mill mottatt fra privatperson, 0,6 mill fra avd Kanonmuseet fra godt salg og kostnadsbesparelser, for nedbetaling av «negativt

disposisjonsfond» etter oppsetting av nytt publikumsbygg, 0,4 fra avd Sjølingstad som følge av godt salg, og i tillegg til mindre avsetninger fra øvrige avdelinger.

Avsatt bundne driftsfond er kr. 842 959, herunder 0,5 mill fra prosjektet Industrihistorisk senter ved avdeling Mandal museum. Dette prosjektet videreføres i 2023. Øvrige avsetninger er flere mindre avsetninger av prosjektmidler for prosjekter som løper videre i 2023.

5. Investeringsregnskapet

Kapitalregnskap	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Avvik regnskap 2022	Regnskap 2021
Utgifter				
Investering i inventar/ utstyr	902 025	468 497	433 528	472 981
Investering i bygg og anlegg	11 422 337	9 381 298	2 041 039	16 508 870
Investering i EK innskudd KLP	104 280	110 000	-5 720	94 831
Avsetning til bundne inv.fond				2 753 157
Sum finansieringsbehov	12 428 643	9 959 795	2 468 847	19 829 839
Finansiering				
Tilskudd og refusjoner vedr. investeringer	880 274	150 000	730 274	6 848 826
Kompensasjon for merverdiavgift	57 362		57 362	18 471
Overført fra driftsregnskapet	10 470 834	7 485 080	2 985 754	6 949 693
Bruk av bundet investerings fond	1 020 173	2 324 715	-1 304 542	6 012 849
Sum finansiering	12 428 643	9 959 795	2 468 848	19 829 839

Investeringene knytter seg i hovedsak til innredning i nytt magasin i Sørlandsparken, reparasjons- og vedlikeholdsprosjekter på Kristiansand museum og Setesdalsbanen, samt ny adkomst-rampe til Hestmanden. Enkelte av prosjektene ved Setesdalsbanen ble dyrere enn budsjettet, og kostnadene vedrørende rampen til Hestmanden var ikke forutsett i revidert budsjett.

Investeringstilskudd er vesentlig høyere enn budsjettet og representerer tilskudd som er tatt til inntekt for prosjekter som er ferdigstilt og der vi har tilsagn om tilskudd, men disse er ikke utbetalt enda.

Midler overført fra driftsregnskapet gjelder i hovedsak investering i innredning i nytt magasin, i tillegg til vedlikeholdsprosjekter ved Setesdalsbanen og Kristiansand museum, samt adkomststrampe til Hestmanden. Det er overført nær 2,9 millioner i fra bundne driftsfond til investeringsprosjekter. Dette er midler bevilget flere år tilbake, før prosjektene fikk status investeringsprosjekter.

Avviket på bruk av investeringsfond gjelder for avdelingene Kristiansand museum og Setesdalsbanen der finansieringen for enkelte prosjekter er endret i forhold til forutsetningene i budsjett.

Kommentarer knyttet til den enkelte avdeling

Avdeling 1 – Odderøya museumshavn

- Inntekter og kostnader i tråd med revidert budsjett.

Avdeling 2 – Sjølingstad Uldvarefabrik

- Salgsinntekter over revidert budsjett. Godt besøk og godt salg av egenproduserte varer.
- Noe høyere tilskudd enn forutsatt i budsjett som følge av tilskudd mottatt mot på tampen av året, samt tilskudd tatt til inntekt på grunnlag av tilsagn for finansiering av prosjekter, men enda ikke utbetalt.
- Noe høyere driftsutgifter, varekjøpskostnader og forbrukskostnader enn forventet som følge av mer bruk av fremmede tjenester til prosjekter, høyere varekost som følge av økt salg, samt økte kostnader til fyringsolje.
- Løpende vedlikeholdsprosjekter knyttet til bygningsmasse. Langsiktig jobb er istandsetting av vinduer og dører i Spinneribygget. Oppgradering av brann- og tyverisikring er foretatt i 2022.

Avdeling 3 – Kristiansand museum

- Salgsinntekter over revidert budsjett, som følge av godt besøk og cruiseturister også på tampen av året.
- Tilført tilskuddsmidler siste tertial på grunnlag av styrevedtak om bruk av disposisjonsfond, tilskudd gaveforsterkning, samt prosjektmidler fra Cultiva.
- Høyere vedlikeholdskostnader enn budsjettert grunnet ferdigstilling av vedlikeholdsprosjekter knyttet til Minibyen, hagen, tak på potetkjeller og paviljongen.
- Vesentlig fremdrift på investeringsprosjekt i vedlikehold på bygget Vestre Strandgate 44.

- Noe underforbruk på lønn knyttet til vakante stillinger deler av året.

Avdeling 4 – Setesdalsbanen

- Salgsinntekter noe over revidert budsjett, som følge av godt besøk.
- Noe høyere tilskudd enn budsjettet som følge av tildelte gaveforsterkningsmidler, samt tilskudd tatt til inntekt på grunnlag av tilsagn for finansiering av prosjekter, men enda ikke utbetalt, samt ekstra tilskudd fra Jernbanedirektoratet knyttet til økte strømkostnader.
- Lavere lønnskostnader enn budsjettet grunnet overføring av lønnsmidler til avdeling 11 Fagseksjonen for delt ressurs. Dette var ikke korrigert for i budsjettet.
- Investeringsprosjekter ferdigstilt i 2022: Brannalarmutvidelse, rasoverbygg ved Vrengen og ny robel/skinnetraktor.

Avdeling 5 – Administrasjonen

- Lavere tilskudd enn budsjettet grunnet fordeling av gaveforsterkningsmidler og koronamidler ut på avdelingene.
- Høyere lønnskostnader grunnet premieavvik pensjon for 2022 på 1,2 mill.
- Positiv resultateffekt av renteinntekter og valutagevinst fra innestående EURO i bank fra I-ON prosjektet.
- Det er i 2022 investert i hjertestartere til alle avdelinger, og kursing i bruk av disse for alle ansatte.

Avdeling 6 – Lista

- Noe høyere inntekter som følge interne tilskudd til å dekke inn ekstra lønnskostnader for nødvendig bruk av ekstrahjelp, samt økte strømkostnader.
- Delkrederavsetning på 89 TNOK for usikker fordring mot Lister Forsvarshistoriske Forening.

Avdeling 7 – Mandal

- Høyere salgsinntekter enn budsjettet, i hovedsak grunnet godt salg av bøker.
- Høyere tilskudd enn budsjettet grunnet intern overføring som kompensasjon for høye strømkostnader, samt ekstra tilskudd fra Lindesnes kommune til Industrihistorisk senter på

Ballastbrygga.

- Høyere strømkostnader enn budsjettert og høyere kostnader til ekstrahjelp jevnes ut av økte inntekter.
- Det er i 2022 investert i kunst for 300.000 til samlingen for avdeling Mandal
- Kr. 700.000 er avsatt disposisjonsfond for bruk på formål av varig verdi for avdeling Mandal. Beløpet er rest av arv på 1 million kroner, etter kjøp av kunst.

Avdeling 8 – Flekkefjord

- Inntekter i tråd med revidert budsjett.
- Lederbytte ved avdelingen har medført lav aktivitet siste tertial og lavere driftsutgifter enn budsjettert, og god avsetning til disposisjonsfond.

Avdeling 9 – Gimle Gård

- Inntekter og kostnader i tråd med revidert budsjett.

Avdeling 10 – Kristiansand Kanonmuseum

- Salgs- og leieinntekter i tråd med revidert budsjett. Noe høyere tilskudd grunnet tilførte koronamidler.
- Noe lavere driftsutgifter enn budsjettert.
- «Negativt disposisjonsfond» nedbetalt med kr. 643.726 til kr. 733.605 ved utgangen av 2022.

Avdeling 11 – Fagseksjonen

- Inntekter og kostnader samlet i tråd med revidert budsjett.
- Noe høyere tilskudd enn budsjettert grunnet nye tilskudd mottatt siste tertial og interne overføringer fra disposisjonsfond iht styrevedtak veies opp av noe høyere lønnskostnader enn budsjettert grunnet overføring av lønnsmidler fra avd 4 Setesdalsbanen for delt ressurs, som ikke var korrigeret for i budsjettet.

Avdeling 12 – Hestmanden

- Inntekter i henhold til budsjett og noe lavere kostnader totalt sett, gjør at det kan settes av

noe mer til disposisjonsfond/vedlikeholdsfond enn forutsatt i budsjett. I alt ble det avsatt 1,9 mill, mens det var budsjettert med avsetning på 1,5 mill.

- Avdeling Hestmanden har i 2022 investert 1 mill på ny publikumsrampe for bedre adkomst.

Avdeling 13 – Tingvatn

- Inntekter i tråd med revidert budsjett
- Merforbruk på lønn som følge av økt behov for ressurser og bruk av ekstrahjelp.
- Ferdigstilling av prosjekt Matbygget tar lengre tid enn beregnet og finansieres av driftsmidler og bygningsvernmidler.

Avdeling 14 – Identity on the Line

- Kostnader og inntekter iht fremdrift og dekkes av eksterne EU-midler i sin helhet.

Avdeling 15 - Magasin

- Nyopprettet avdeling som følge av etablering av nytt sentralt magasin for hele Vest-Agder-museet. Avdelingen skal dekke samlet drift av alle magasiner i Vest-Agder-museet. Finansieres gjennom økte årlige driftstilskudd fra KKD, Agder Fylkeskommune og Kristiansand kommune.
- Vest-Agder-museet har kjøpt innredningen til det nye magasinet, fremfor at huseier foretar investeringen og dekker kostnaden over husleien. Vest-Agder-museet har valgt å benytte innestående midler til å finansiere dette, og la magasinet betale ned dette i form av et «negativt disposisjonsfond», fremfor å låne penger til dette og betale rente på lånet. Dette medfører et «negativt disposisjonsfond» på 2,2 mill.

Forslag til vedtak:

1. Styret i VAM vedtar forslag til årsberetning med regnskap for 2022.
2. Styret innstiller til representantskapet å vedta årsberetning og regnskap for 2022.

Vest-Agder-museet IKS